

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

П о я с н ю в а л ь н а з а п и с к а

до дипломної роботи

М А Г І С Т Р

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: "С т р а т е г і ч н е у п р а в л і н н я з о в н і ш н ь о е к о н о м і ч н о ю
діяльністю підприємства"

Виконав: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.12.01,
спеціальності 8.03050301 "Міжнародна
економіка"

Селютін С.В.

Керівник: к.е.н., доцент Полякова Я.О.

Рецензент: к.е.н., професор Яцун Л.М.

Харків – 2014 рік

РЕФЕРАТ

Сучасний етап розвитку міжнародних економічних відносин характеризується посиленням складності, динамізму і невизначеності чинників зовнішнього середовища. Посилення конкуренції на ринку і поступове відкриття національної економіки для світового капіталу ускладнює умови ведення бізнесу. Такі тенденції вимагають від підприємців введення механізму стратегічного управління, який є засобом протистояння діям зовнішнього середовища і інструментом ефективного господарювання на міжнародному ринку. Стратегічне управління зовнішньоекономічної діяльності – це складна система, в якій поєднуються цільовий та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що дає можливість встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх з наявними можливостями (потенціалом) підприємства та приводити їх у відповідність шляхом розробки та реалізації системи стратегій («стратегічного набору»). Для стійкого та ефективного функціонування українські підприємства змушені також впроваджувати систему стратегічного управління, яка мусить включати вже існуючу – систему оперативного управління. Провідною ідеєю, що відбиває сутність переходу від оперативного управління до стратегічного, стала ідея необхідності перенесення центру уваги вищого керівництва на оточення, для того, щоб відповідним чином і своєчасно реагувати на зміни, що відбуваються в ньому.

Ідеї стратегічного управління пройшли певний еволюційний шлях і втілились в наукових школах. На сьогодні виділяють десять таких шкіл. Представниками первинних класичних шкіл стратегічного менеджменту, що досліджували процес формування стратегії були (Ф.Селзник, А.Чандлер, К.Ендрюс (школа дизайну), І. Ансофф (школа планування) і М.Портер, Дан Шендел і Кен Хаттен (школа позиціонування). Засновниками школи підприємництва був Й.Шумпетер і А.Коул, когнітивної – Г.Саймон і Дж.Марч,

навчання – Ч.Линдблом і Дж. Куинн, влади – Г. Алісон, Дж. Пфеффер і Г. Салансик, Г. Естлі, культури – Е.Ренман і Річард Норманн, зовнішнього середовища – М.Ханнан, Дж. Фрідман і Д. П'ю, конфігурації - Макгіл Прадип Хандавалла, Д.Міллер, Г.Мінцберг, Д.Герст. Якщо на початку розвитку стратегічного управління учених цікавив процес формування стратегії, то зараз немало уваги приділяється і її формулюванню.

Об'єктом дослідження дипломної роботи обрано зовнішньоекономічну діяльність державного підприємства «Завод хімічних реактивів».

Предметом дослідження є стратегічне управління ЗЕД.

Метою дипломної роботи є систематизація теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо формування системи стратегічного управління зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети були поставлені наступні завдання:

розкрити сутність стратегічного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;

розглянути особливості формування системи стратегічного управління на підприємстві;

розглянути види стратегій зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

провести економічний аналіз підприємства;

провести оцінку фінансового стану підприємства;

проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства;

надати рекомендації з формування системи стратегічного управління зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Теоретична значущість дипломної роботи полягає у дослідженні особливостей формування системи стратегічного управління та видів стратегій зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Практична значущість роботи полягає в тому, що надані рекомендації з формування системи стратегічного управління дозволять розробити одну або комплекс ефективних стратегій зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Під час виконання випускної роботи були використані такі інформаційні джерела: Господарський кодекс України, Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»; Внешнеэкономическая деятельность: нормативная база; праці: Ансофф І. Новая корпоративная стратегия, Виханського О. Стратегическое управление, Герасимчук В.Г. Стратегічне управління; Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий; Румянцев А.П., Румянцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність; Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия; Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент; Фатхутдинов Р. Стратегический менеджмент; Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління та ін.

У процесі виконання дипломної роботи для обґрунтування теоретичних положень та практичних рекомендацій застосовувалися методи логічного та історичного підходів до пізнання економічних явищ, аналізу та синтезу, композиції та декомпозиції. Прикладні аспекти вивчалися із застосуванням методів системного та комплексного аналізу; порівняльного аналізу; експертної оцінки; матричного методу. Обробка інформаційних матеріалів здійснювалась з використанням сучасних інформаційних технологій та програм.

Практичне значення результатів виконання дипломної роботи полягає у розробці рекомендацій щодо формування системи стратегічного управління ЗЕД підприємства, визначення поля толерантності привабливих географічних зон зовнішньоекономічного розвитку підприємства у довгостроковій перспективі, визначенні внутрішніх резервів підприємства за рахунок побудови конкурентного профілю на основі експертної оцінки, побудові карти стратегічних груп для визначення оптимальних сполучень ключових факторів успіху, оцінці ефективності реалізації стратегії спеціалізованої диференціації підприємства на зовнішньому ринку за рахунок технічних впроваджень, прийнятті ефективного управлінського рішення у довгостроковій перспективі з метою оптимізації конкурентної позиції підприємства на міжнародному ринку та обґрунтуванні рішення з модернізація технологічної лінії з виробництва кокарбоксілази гідрохлориду.